

Dosarul nr. 3ra-1355/22
2-21071412-01-3ra-29122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

1 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Karakaș Huseyin, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Karakaș Huseyin împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Karakaș Huseyin și menținută hotărârea din 22 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă acțiunea,

constată:

La 13 mai 2021, Karakaș Huseyin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ.

În susținerea acțiunii a indicat că nu este de acord cu decizia de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova nr. 56-C din 11 mai 2021 emisă de Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne deoarece se teme să se întoarcă în țara sa și intenționează să solicite azil pe teritoriul Republicii Moldova.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 54 alin. (1) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea decizia de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova nr. 56-C din 11 mai 2021 emisă de Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne și anularea interdicției de a intra în țară pe un termen de 3 ani și suspendarea îndepărtării sale sub escortă în cazul nerespectării deciziei de returnare.

La 12 octombrie 2021, Karakaș Huseyin a depus cerere de concretizare a cerințelor din cerere de chemare în judecată solicitând anularea decizia de returnare de

pe teritoriul Republicii Moldova nr. 56-C din 11 mai 2021 a cetățeanului xxxxx Karakaş Huseyin.

În motivarea cererii de concretizare a invocat că nu este de acord cu decizia de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece de către autoritatea emitentă a actului administrativ contestat la caz, au fost încălcate grav prevederile art. 53 alin. (2) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010, care prevede că, decizia de returnare se redactează în două exemplare, în limba de stat și într-o limbă de circulație internațională, și va conține motivele de fapt și de drept, precum și informațiile privind căile de atac posibile. La cererea străinului, autoritatea competentă pentru străini comunică principalele elemente ale deciziei într-o limbă pe care străinul o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege.

Astfel, a obiectat că analizând actul administrativ de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova, se atestă că acesta a fost emis în 2 limbi, unde ultima nefiind o limbă de circulație internațională cum ar fi la caz engleza sau franceza.

În contextul dat a accentuat reclamantul Karakaş Huseyin că nu cunoștea niciuna din limbile în care a fost redactată decizia menționată mai sus, iar în consecință, fiind-ui lezat dreptul la un proces echitabil de către Biroul Migrație și Azil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ori redactarea intenționată a unui act administrative fără a pune la dispoziția persoanei interesate o traducere în limba pe care o posedă îl împiedică să riposteze împotriva acesteia.

Este de părere că privarea dreptului la interpret cauzează în mod indirect și lezează dreptul la un recurs efectiv prevăzut de art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea.

La 8 noiembrie 2021, Karakaş Huseyin a depus apel împotriva hotărârii din 22 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 5 aprilie 2022 a prezentat motivarea apelului, cu respectarea termenelor prevăzute de art. 232 Cod administrativ.

Prin decizia din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Karakaş Huseyin și menținută hotărârea din 22 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut prevederile art. 3, 43¹ alin. (3)-(8), 51, 52 alin. (1) lit. a), 54 alin. (1), 84¹ alin. (1)-(2) din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010, care reglementează aspecte ce țin de acordarea și prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă străinilor angajați în cadrul proiectelor de asistență externă, returnarea străinilor de pe teritoriul Republicii Moldova, decizia de returnare, drepturile și obligațiile străinilor.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de a respinge acțiunea nefiind stabilite careva motive privind anularea deciziei Biroului de Migrație și Azil al Ministerul Afacerilor Interne nr. 56-c din 11 mai 2021, privind returnarea de pe teritoriul Republicii Moldova a cetățeanului xxxxx, Karakaş Hyseyin, ce ar cădea sub

incidența art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, fiind emisă cu respectarea legislației în vigoare, competenței și procedurii.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de apel a stabilit că Karakaş Huseyin s-a aflat provizoriu în Republica Moldova, iar activitatea de muncă fiind desfășurată fără permis de ședere în scop de muncă, eliberat în modul stabilit de legislație.

Totodată, instanța de apel a remarcat că comiterea contravenției a fost recunoscută de către Karakaş Huseyin fapt ce se confirmă prin semnătura ultimului de la pct. 18 din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, care a fost încheiat în prezența interpretului Sergiu Furtuna, fapt consemnat la punctul 9 din procesul-verbal cu privire la contravenție menționat supra.

Iar astfel, având la bază constatările ofițerului superior al Secției regionale „Centru” al Biroului de Migrațiune și Azil al Ministerului Afacerilor Interne din 11 mai 2021, în baza căruia organul competent, Biroul de Migrație și Azil, a stabilit nerespectarea de către Karakaş Huseyin a condițiilor de imigrare în scop de muncă în Republica Moldova, prin urmare a conchis că autoritatea competentă, întemeiat a emis decizia nr. 56-c din 11 mai 2021, privind returnarea de pe teritoriul Republicii Moldova a cetățeanului xxxxx, Karakaş Huseyin.

La fel, nu au fost reținute argumentele apelantului precum că autoritatea emitentă a actului administrativ contestat la caz, a încălcat procedura legală, întrucât, actul administrativ de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova, a fost emis în două limbi, unde ultima nu este o limbă de circulație internațională cum ar fi la caz engleza sau franceza, prin urmare nu cunoștea niciuna din limbile în care a fost redactată decizia, fiindu-i lezat dreptul la un proces echitabil.

Or, conform art. 53 alin. (2) al Legii privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16 iulie 2010, decizia de returnare se redactează în două exemplare, în limba de stat și într-o limbă de circulație internațională, și va conține motivele de fapt și de drept, precum și informațiile privind căile de atac posibile. La cererea străinului, autoritatea competentă pentru străini comunică principalele elemente ale deciziei într-o limbă pe care străinul o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege.

La caz, instanța a evidențiat că decizia Biroului de Migrație și Azil nr. 53-c din 11 mai 2021, privind returnarea de pe teritoriul Republicii Moldova, a fost redactată în două limbi și anume în limba de stat și într-o limbă de circulație internațională - limba rusă, iar din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și decizia de returnare, se atestă că, acestea au fost încheiate și aduse la cunoștință lui Karakaş Huseyin, în prezența interpretului Sergiu Furtuna, care a acționat în baza autorizației nr. 381 din 26 ianuarie 2013, fapt consemnat la pct. 9 din procesul-verbal menționat, precum și prin semnătura și ștampila aplicată pe decizia de returnare, în consecință a considerat că în asemenea circumstanțe nu poate fi invocată lezarea dreptului la un proces echitabil.

La 5 octombrie 2022, Karakaş Huseyin, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav a depus recurs împotriva deciziei 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 27 decembrie 2022 a prezentat motivarea recursului.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a

Libertăților Fundamentale deoarece apelantul a fost privat de dreptul de a se apăra deoarece apărătorul nu a avut posibilitate să se prezinte în ședință.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La 4 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Biroului de Migrație și Azil, copia cererii de recurs depusă de Karakaş Huseyin, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referința nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 septembrie 2022, dispozitivul fiind notificată recurentului la data de 20 septembrie 2022, iar decizia motivată ce se solicită a fi casată la data de 16 decembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrase din poșta electronică anexate la dosar (f. d. 88, 94). Astfel, recursul depus la 5 octombrie 2022 (f. d. 90) și motivarea recursului prezentată la data 27 decembrie 2022 (f. d. 96), sunt în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Karakaş Huseyin, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudencial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolitiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

Într-o altă ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic susținerea recurentului Karakaş Huseyin, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav din cererea de recurs, precum că a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale deoarece apelantul a fost privat de dreptul de a se apăra fiindcă apărătorul nu a avut posibilitate să se prezinte în ședință.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție suplimentar relevă și faptul că în instanța de apel Karakaş Huseyin a fost reprezentat de către avocatul Ropot Veaceslav, care a fost citat legal și nu s-a prezentat în ședința instanței de apel (f. d. 74), astfel prin prisma art. 195 Cod administrativ raportat la art. 206 alin. (5) și 75 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă Karakaş Huseyin nu a fost privat de dreptul la apărare, or din materialele cauzei nu se atestă imposibilitatea participării avocatului în ședința de judecată a instanței de apel, totodată la caz nu a fost depusă nicio cerere de amânare în acest sens.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui

recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (LevagesPrestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Karakaş Huseyin, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Karakaş Huseyin, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron